

Träna både kropp och knopp

Lisa Falck är en av Sveriges mest erfarna retrievertränare. Hon tipsar om att varva de viktiga konditionspassen med markering och dirigering - precis som det går till i en jaktsituation.

TEXT ANDERS BERGMARK FOTO JOHAN STRINDBERG

Apporterande fågelhundar har en fysiskt krävande roll under jakten. De kan behöva tränga sig fram genom vass, söka och apportera från båt och jaga efter dykande fåglar. I slutet av jaktdagen kan det också bli fråga om eftersök som kräver stor uthållighet. För att göra jakten till en positiv upplevelse för både hund och förare, och för att minska risken för skador, är det viktigt att hunden är väl förberedd, både fysiskt och mentalt.

Lisa Falck som driver Fabelikas kennel utanför Enköping är en av Sveriges mest erfarna retrievertränare. Hon förespråkar att man varvar den viktiga konditionsträningen med träning av färdigheter som markering och dirigering. Hunden ska kunna följa påskjutet vilt för att veta var det landat och kunna följa instruktioner från hundföraren.

- Det är viktigt att träna kondition för att få en effektiv jakthund som orkar hålla koncentrationen uppe under hela dagen. Men för att jakten ska bli effektiv ska man också kunna skicka hunden längs en rak linje och visa den var den ska leta. Om den inte kan det blir vårt arbete ännu svårare, förklarar Lisa.

- Bra markeringsförmåga har vi också oerhört stor nytta av på jakt, det sparar mycket tid. Träna på det som är hundens uppgift under jakten.

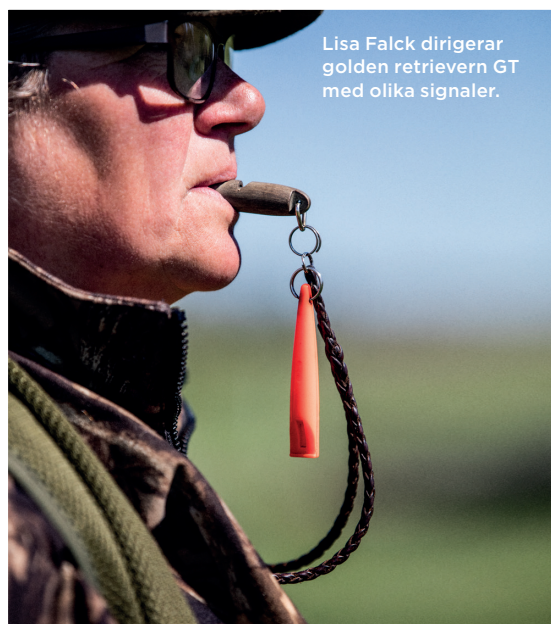
Balans mellan jaktlust och tålamod

På Fabelikas finns just nu fyra golden retriever, två engelsk springer spaniel och en labrador retriever. Lisa arbetar ofta som hundförare på olika gods under jaktsäsongen och åker också regelbundet till England på jakter.

- Golden retriever och engelsk springer spaniel arbetar bra tillsammans. Traditionellt så jobbar spanieln före skottet och retrievern efter och därför har de lite olika arbetssätt. Spanieln är mer aktiv och har större

jaktlust. För en retriever är det viktigt att ha en bra av- och på-knapp. Den ska också ha stor jaktlust men måste kunna sitta still och vänta och det är en balans som kräver mycket av hunden.

För att motionera brukar Lisa ro eller cykla med sina hundar. När det här skrivs är det fortfarande för kallt i vattnet för hundarna, så i dag blir det cykling. De väldresserade hundarna kommer omedelbart på Lisas signal och samlas kring cykeln. När vi ger oss av längs landsvägen får labradoren, yngst i sällskapet, finna sig i att vara kopplad. De övriga håller sig tätt intill Lisa hela cykelturen.

Lisa Falck dirigerar golden retrievern GT med olika signaler.

För att träna kondition brukar Lisa cykla eller ro tillsammans med sina hundar från ungefär ett års ålder. De yngre i koppel och de äldre våldresserade under fullständig kontroll nära intill cykeln.

GT, J Happy Birdhunter's Time After Time, växlar snabbt mellan lugn uppmärksamhet och arbete. På Lisas signal sätter han fart.

GT, 4 ÅR,
GOLDEN
RETRIEVER

- Jag brukar börja med cykling när hunden är ungefär ett år, det är viktigt att inte börja för tidigt. Först får hunden öva sig på att gå bredvid cykeln. I början kör jag korta pass, kanske fem minuter. Sedan ökar jag längden successivt, berättar hon.

När hunden är van vid träningen brukar Lisa variera tempot fram och tillbaka mellan långsamt trav och galopp. Nästa steg är att lägga in träning av olika färdigheter mellan konditionspassen. I dag får GT, en fyra år gammal golden retriever, följa med för att visa olika övningar, till de andra hundarnas påtagliga avundsjuka.

Lisa dirigerar med armrörelser och visselpipa

Vi börjar med en dirigeringsövning. Syftet är att hundföraren ska kunna skicka i väg hunden för att söka på en viss plats och sedan från avstånd dirigera den till olika ställen. Lisa lutar sig lite framåt, anger en riktning med armen och säger "ut!". Bredvid henne exploderar GT i rörelse och rusar i väg över fältet.

På en signal från Lisas visselpipa stannar han och vänder sig om. Lisa sträcker ut armen lite till höger och blåser en annan signal som betyder "sök där". GT går snabbt till den angivna platsen och börjar söka. Han

"Det är ett hårt jobb att vara fågelhund"

hittar dummyn och återvänder snabbt till Lisa för att lämna av den i hennes hand.

- Man börjar träna dirigering genom att ställa ut en dummy tillsammans med hunden, gå tillbaka och sedan visa med armen var den finns och säga "ut" när hunden ska hämta den. Det är för att hunden ska förstå min signal när den inte vet att det finns någonting att hämta där. Söksignalen börjar man träna genom att lägga ut godsaker och blåsa signalen när hunden letar, för att sedan byta godiset mot en dummy eller boll att leta efter, förklarar Lisa.

Härnäst ska vi träna på markering. Hunden ska få öva på att följa påskjutet vilt i luften och hålla koll på var den landar för att sedan kunna apportera. Lisa ger mig en dummy att kasta och placerar mig en bit bort bakom några träd. Jag kastar den i en hög bana så att den landar i en vassrugge. Lisa skickar i väg GT, som plaskar ut i vattnet rakt mot nedslagsplatsen och hämtar tillbaka dummyn.

- Om inte alla skjutna fåglar har återfunnits blir det eftersök efter jakten. På stora jakter går det inte alltid att hålla koll på antalet skjutna fåglar, så då måste hela området sökas av efteråt. Det är ett hårt jobb att vara fågelhund!

